

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ЛНАУ
№ 147 від 03.07. 2017 р.,
із змінами внесеними
наказом ректора ЛНУП
№ 42 від 23.02.2022 р.

УХВАЛЕНО
Вченою радою ЛНАУ
Протокол № 9 від 14.06. 2017 р.
Вченою радою ЛНУП
Протокол № 6 від 22.02.2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про
відкриті заняття у
Львівському національному університеті природокористування.

ДУБЛЯНИ – 2022

1. Загальні положення

1.1. Постійне удосконалення методики викладання навчальних дисциплін, передбачених навчальними планами університету, відповідно до Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Положення про організацію навчального процесу у Львівському національному університеті природокористування", "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЛНУП", повинно супроводжуватися педагогічним контролем і, насамперед, проведенням відкритих занять.

1.2. Відкриті заняття є невід'ємним елементом методичної діяльності науково-педагогічного працівника, а також компонентом атестації, що проводиться з метою активізації творчої професійної діяльності, стимулювання безперервної фахової та загальної освіти, якісної роботи, підвищення відповідальності за результати навчання і виховання, забезпечення соціального захисту компетентної педагогічної праці.

1.3. Відкриті заняття проводяться відповідно до плану роботи кафедри та за складеним нею графіком, який затверджується завідувачем кафедри.

1.4. Дане положення визначає основні вимоги до організації проведення і змісту відкритих занять, а саме: їх мету, терміни і відповідальних за проведення, показники, що враховуються при аналізі відкритих занять, дані про лектора і тих, хто відвідує заняття, наслідки проведення відкритих занять.

2. Функції відкритих занять

2.1. *Інформаційна* - несуть інформацію щодо рівня професійної компетенції та педагогічної майстерності викладача та рівня підготовленості студентів групи.

2.2. *Діагностуюча* - виявляються провідні методи і прийоми, що застосовуються викладачем, їх відповідність цілям заняття, врахування специфіки аудиторії; встановлюються причини певних похибок у знаннях студентів.

2.3. *Мотивуюча* - стимулюють подальше удосконалення професіоналізму викладача і навчальної діяльності студентів;

2.4. *Прогнозуюча* - дозволяють розповсюджувати серед наступників передовий досвід, окреслювати шляхи зростання педагогічної майстерності викладача.

3. Види відкритих занять

3.1. В якості відкритих занять можна проводити лекції, практичні заняття, в т.ч. семінари, заняття на підприємстві, екскурсії тощо, лабораторні заняття, настановчі, бінарні заняття.

3.2. В залежності від мети та завдань можуть бути проведені відкриті заняття наступних видів:

Пробне - проводиться претендентом на посаду викладача для підтвердження своєї професійної придатності. Його особливістю є те, що особа, яка проводить таке заняття, може не мати педагогічного досвіду. Крім того, вона практично не

знає особливостей тієї аудиторії, з якою вона працюватиме. Головним критерієм є демонстрація потенційної спроможності роботи викладачем.

Поточне - проводиться викладачем кафедри відповідно до графіку, який складається на початку кожного семестру, зазначенням дати, теми і місцем проведення за умови, що кожен науково-педагогічний працівник планує не менше одного заняття на навчальний рік.

Показове - проводиться високо досвідченими лекторами – професорами, доцентами, старшими викладачами з великим досвідом науково-педагогічного, методичного і організаційного рівня - з метою демонстрації передових методик викладання, використання новітніх освітніх технологій, в першу чергу, для молодих викладачів, аспірантів або ж для колег з інших навчальних закладів, які проходять в університеті підвищення кваліфікації. Показове заняття виступає як своєрідна школа передового досвіду.

Конкурсне - проводиться викладачем кафедри, який претендує на присвоєння звання професора чи доцента або проходить конкурс на заміщення більш високої посади порівняно із займаною.

4. Мета проведення відкритих занять

4.1. Відкрите заняття - одна з форм педагогічного контролю. Кожне відкрите заняття реалізує певні цілі:

4.1.1. **Дидактичні** (тобто з якою метою проводиться дане відкрите заняття) – наприклад, демонстрація рівня професійної компетенції та педагогічної майстерності науково-педагогічного працівника з метою подальшого удосконалення його педагогічної майстерності; обмін досвідом роботи; демонстрація методики проведення навчальних занять; використання сучасних технологій та активних методів навчання; способів досягнення навчальних та виховних цілей заняття, а також реалізації структурних елементів певного типу заняття згідно з планом його проведення; контроль за якістю їх проведення та надання методичної допомоги молодим викладачам, визначення рейтингу викладача, кафедри, факультету та університету тощо.

4.1.2. **Навчальні** – витікають із теми заняття, із змісту дисципліни, із освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, пов'язані з майбутньою професійною діяльністю, спираються на певні досягнення науки і техніки, місцевий матеріал тощо.

4.2.2. **Виховні** – спрямовані на виховання у студентів певних рис характеру – поваги, любові, турботливості, акуратності, дисциплінованості, організованості, відповідальності і т.д. на розсуд викладача.

4.2.3. **Розвиваючі** – спрямовані на розвиток у студентів логіки, пам'яті, мислення, послідовності, творчого підходу і т.д. на розсуд викладача.

5. Основні вимоги до організації та проведення відкритого заняття

5.1. Підготовка та проведення відкритого заняття є одним із видів методичної роботи; обов'язковим при цьому є наявність плану проведення, який готується у кількох екземплярах. Один з них додається до протоколу про

обговорення відкритого заняття, інші – роздаються присутнім на занятті науково-педагогічним працівникам.

5.2. Відповідальність за своєчасне виконання графіка проведення відкритих занять та інформацію про них несуть завідувачі кафедр та голови методичних комісій факультетів. Дані про час та місце проведення відкритого заняття розміщуються за тиждень на стендах деканатів, кафедр.

5.3. Відкриті заняття відвідують:

5.3.1. **Пробне** - в обов'язковому порядку завідувач кафедри, а також викладачі кафедри. Результати обговорення відкритого заняття заносяться до протоколу засідання кафедри. Окремий протокол відвідування пробного відкритого заняття не складається.

5.3.2. **Поточне** - заняття зараховується як відкрите лише за умови присутності на ньому завідувача кафедри та не менш як 3-х членів кафедри. В іншому випадку проведене заняття кваліфікується як взаємовідвідування та відображається тільки в Журналі обліку взаємовідвідування занять (*додаток І*) і на засіданні кафедри не обговорюється. Після проведення поточного відкритого заняття проводиться його обговорення на найближчому засіданні кафедри із занесенням результатів обговорення до протоколу засідання кафедри. Окремий протокол відвідування відкритого заняття не складається.

5.3.3. **Показове** - відвідують представники навчального відділу, деканату того факультету, де навчаються студенти, зав. кафедр, професорсько-викладацький склад кафедри і факультету. Заняття зараховується як відкрите лише за умови присутності на ньому не менш як 5-6 осіб із вищезазначеного переліку. В іншому випадку проведене заняття не зараховується як відкрите і потребує повторного проведення.

Обговорення відкритого заняття проводиться черговому засіданні кафедри, де підводяться підсумки та вносяться пропозиції щодо вдосконалення професійного, наукового, методичного та організаційного рівнів проведення відкритого заняття. На засіданні кафедри, як правило, присутні всі ті, хто відвідував відкрите заняття.

Результати обговорення загальноуніверситетського показового відкритого заняття заносяться до протоколу, який затверджується першим проректором і зберігається у навчальному відділі (копія - на кафедрі) разом з планом проведення відкритого заняття .

Викладачі, які не провели відкрите заняття з поважної причини, змінюють термін його проведення, погоджуючи його з навчальним відділом університету.

5.3.4. **Конкурсне** - особливістю конкурсних відкритих занять є те, що на них присутні не тільки всі члени кафедри, але й інші компетентні особи - представники ректорату, навчального, методичного відділів, деканату того факультету, де навчаються студенти, а також всі бажаючі викладачі університету. Заняття зараховується як відкрите лише за умови присутності на ньому не менш як 7-8 осіб із вищезазначеного переліку. В іншому випадку

проведене заняття не зараховується як відкрите і потребує повторного проведення.

Обговорення відкритого заняття проводиться черговому засіданні кафедри, де підводяться підсумки та вносяться пропозиції щодо вдосконалення професійного, наукового, методичного та організаційного рівнів проведення відкритого заняття. На засіданні кафедри, як правило, присутні всі ті, хто відвідував відкрите заняття.

Результати обговорення конкурсного відкритого заняття заносяться до протоколу, який затверджується першим проректором і зберігається у навчальному відділі (копія - на кафедрі) разом з планом проведення відкритого заняття. Форма протоколу та плану додається.

5.4. Зведений графік проведення показових та конкурсних відкритих занять готує навчальний відділ за пропозиціями кафедр, які надаються до методичного відділу посеместрово у термін до 1 вересня та до 15 січня кожного року, при цьому:

5.4.1. Графік проведення пробних занять не складається, відомості щодо їх проведення оголошуються окремо.

5.4.2. Графік відкритих поточних занять затверджується на засіданні кафедри.

5.4.3. Графіки проведення показових відкритих занять складаються кафедрами щорічно посеместрово і подаються до навчального відділу для підготовки зведеного графіка по університету. При цьому кожна кафедра планує проведення як мінімум одного загальноуніверситетського відкритого заняття на семестр.

5.4.4. Графіки проведення конкурсних відкритих занять не.

Повідомлення про конкурсне відкрите заняття бажано робити, окрім графіка, через оголошення, яке вивішується на дошці оголошень факультету та кафедри не менш, ніж за тиждень до його проведення. Це робиться з метою реалізації принципу гласності й прозорості.

5.5. Відповідальні за своєчасне виконання графіка проведення відкритих занять та інформацію про них – завідувачі кафедр та голови навчально-методичних комісій факультетів.

Графік проведення загально університетських відкритих занять розміщується на сайті університету.

6. Перелік показників, які враховуються під час аналізу відкритого заняття.

6.1. Показниками, що враховуються під час аналізу відкритого заняття є:

6.1.1. Відповідність матеріалу навчальній програмі, повнота виконання навчальної програми.

6.1.2. Проведення мотивації навчальної діяльності: доведення до студентів теми заняття, плану, доказ необхідності знань з теми для майбутньої практичної діяльності тощо.

6.1.3. Реалізація цілей заняття (навчальних, виховних тощо) та дидактичної мети.

6.1.4. Рівень викладання дисципліни викладачем:

- зміст лекції;
- специфіка викладання лекції; проведення семінарських занять; практичних (лабораторних) занять.

6.1.5. Методичний рівень викладача.

6.1.6. Педагогічна майстерність викладача.

6.1.7. Дотримання принципів навчання:

- принципу свідомості й активності студентів;
- принципу активізації пізнавальної діяльності студентів
- принципу науковості;
- принципу систематичності й послідовності;
- принципу наочності;
- принципу емоційності навчання.

6.1.8. Наявність у лектора елементів навчально-методичного комплексу дисципліни (робочої навчальної програми, конспекту лекцій чи авторського підручника, методичних матеріалів, журналу викладача).

7. Контроль та наслідки проведення відкритих занять

7.1. Контролює виконання графіка проведення відкритих показових та конкурсних занять і підсумовує їх результати навчальний відділ університету.

7.2. Результати відкритих занять можуть бути обговорені на засіданні методичної ради факультету та університету.

7.3. За результатами проведення відкритих занять може бути винесене рішення про клопотання перед ректором університету на предмет:

7.3.1. Заохочення лектора (викладача).

7.3.2. Позбавлення лектора (викладача) права ведення лекційних та інших видів навчальних занять.

7.3.3. Надання права ведення лекційних та інших видів навчальних занять.

